

VAN DON BOSCO

IMPACTRAPPORT | 2022

*“Onderwijs
is het meest
krachtige
wapen dat je
kan gebruiken
om de wereld
te veranderen.”*

Nelson Mandela

EDUCATION
CHANGES
THE WORLD

“Onderwijs is het meest krachtige wapen dat je kan gebruiken om de wereld te veranderen.”

Armoede. Ongelijkheid. Klimaatcrisis.

Er staat steeds meer op het spel. Daarom wordt het tijd om in actie te schieten. Alleen door het onderwijs toegankelijk te maken voor iedereen kunnen we de uitdagingen van onze tijd aangaan.

VIA Don Bosco zet zich al meer dan 50 jaar in voor het onderwijs. In België, Afrika en Latijns-Amerika, ontwikkelen en ondersteunen we educatieve programma's gebaseerd op de pedagogie van Don Bosco.

In 2022 steunden we de opleiding van 46 603 jongeren, waarvan 28 040 in onze partnerlanden en 18 563 in België. We weten dat er nog veel meer jongeren zijn die behoeften hebben aan onderwijs. Daarom kan ons werk ook een druppel op een hete plaat lijken. Maar we weten dat dit niet het hele verhaal is.

Onderwijs is een ontzettend krachtige hefboom. Niet enkel voor de jongeren die een opleiding volgen, maar ook voor hun familie, hun (toekomstige) kinderen, de mensen om hen heen ... De jongeren die een opleiding volgen worden actoren van verandering. En dat is wat de wereld vandaag het meest nodig heeft.

Zonder u zouden onze programma's onmogelijk zijn. Zoals u in het derde deel van dit rapport kan lezen, vormen donaties 42% van onze financiering. Uw steun maakt de uitvoering van onze onderwijsprojecten dus voor een groot deel mogelijk. Als onderwijs de wereld verandert, dan is dat mede dankzij u.

Hartelijk dank namens onze 46 603 jongeren!

Pierre Annegarn,

Voorzitter van de Raad van Bestuur van VIA Don Bosco

1. IMPACT IN BELGIË

Jongeren helpen om solidaire en verantwoordelijke wereldburgers te worden

In 2022 ging VIA Don Bosco aan de slag met 14 onderwijstools en 5 educatieve programma's in de Belgische scholen. Deze hebben als doel de jongeren aan te moedigen om levensvaardigheden te ontwikkelen met betrekking tot wereldburgerschap.

Ongelijkheid in het onderwijs, wereldburgerschap, diversiteit en stereotypen, brandweervrouwen en onthaalvaders, gevoelige onderwerpen aanpakken in de klas ... De onderwijstools ontworpen door VIA Don Bosco worden gratis ter beschikking gesteld voor de Belgische technische en beroepsscholen. In 2022 werden ze besteld door 337 leerkrachten en bereikten ze 17 441 leerlingen.

De 5 educatieve programma's zijn leertrajecten die zich uitstrekken over meerdere maanden of zelfs jaren. Ze worden samen met de pedagogische teams van de betrokken scholen ontwikkeld en begeleid door de experts van VIA Don Bosco. In 2022 waren bij de eerste 4 programma's 48 leerkrachten en 1 122 leerlingen van middelbare scholen betrokken. Het laatste programma, School 4 School, ging in september 2022 voor het eerst van start.

De 5 educatieve programma's die door VIA Don Bosco in België worden uitgerold

School 2 School brengt de wereld in je klas. Door een duurzame band te creëren tussen een school in een partnerland en een school in België, leren leerlingen vooroordelen te ontcrachten.

Met **Youth 4 Change** gaan 2 klassen – de ene uit België, de andere uit een partnerland – twee jaar lang de dialoog aan om samen te leren over de uitdagingen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's).

School 4 Rights is een traject waarbij VIA Don Bosco, in samenwerking met de scholen, de mogelijkheden verkent om de rechten van kinderen en jongeren in de school te integreren door middel van inspirerende coachingsessies.

Move with Africa, een project opgericht door La Libre Belgique, maakt ieder jaar 15 leerlingen en 3 leerkrachten bewust van wereldburgerschap, solidariteit en interculturaliteit. Het hoogtepunt van het programma is een uitwisselingsreis van 2 weken naar Benin.

School 4 School dompelt de klas onder in de wereld van onrechtvaardigheid. Door middel van een spel stimuleert dit lespakket de leerlingen om hun kritische vermogen te ontwikkelen en bij te dragen tot een eerlijkere, duurzamere wereld.

15
LANDEN
over de hele
wereld,
waaronder België

46 603
JONGEREN
opgeleid in 2022

1 438
LEERKRACHTEN
begeleid

Lancering van School 4 School Een spel om ongelijkheid te ervaren

Een spel dat ongelijkheid doet ervaren, de gevolgen ervan concreet laat voelen en ruimte geeft voor debat over de wereldwijde onrechtvaardigheid.

School 4 School, gelanceerd in september 2022, maakt deel uit van het Belgische programma van VIA Don Bosco.

Dit nieuwe educatieve pakket wil jongeren bewust maken van de bestaande ongelijkheden op het vlak van toegang tot onderwijs overal ter wereld.

Zes groepen leerlingen uit dezelfde klas krijgen dezelfde spelinstructies, maar op verschillende manieren: een groep alleen in woorden, een groep alleen in beelden en een groep in woorden én beelden. En natuurlijk wint nooit de beste ...

"Ik gaf de eerste twee lessen uit de handleiding", vertelt Caroline Gruwez, een leerkracht van freinet school 't vier in Kortrijk. "De leerlingen waren erg enthousiast over het spel. Ze beleefden letterlijk onrecht."

In 2022 hebben 595 klassen van het middelbaar onderwijs zich ingeschreven voor School 4 School. Een aangepaste versie zal vanaf september 2023 beschikbaar zijn voor het lager onderwijs.

YOUTH 4 CHANGE DE PRAKTISCHE TOEPASSING VAN HET BEROEMDE 'THINK GLOBAL, ACT LOCAL'

Youth 4 Change, het paradepaardje van VIA Don Bosco's educatieve programma's omtrent wereldburgerschap, biedt een unieke ervaring die twee scholen over de hele wereld met elkaar delen om mondiale problemen aan te pakken.

In 2022-2023 was het de beurt aan het Sint-Calasanzinstituut te Nijlen en de Don Boscoschool in Pannur, een stad in India, om dit avontuur samen te beleven.

Het programma Youth 4 change is verdeeld over twee schooljaren en gebaseerd op thematische workshops, enkele mini burgerschapsprojecten en een interculturele ontmoeting. *"Beide groepen leerlingen werken tegelijkertijd aan dezelfde thema's. In dit geval vooroordelen en discriminatie, waarden en normen, stereotypen en internationale samenwerking",* legt Daniëlle Wopereis uit, wereldburgerschapscoach bij VIA Don Bosco. *"We hebben ook een discussie georganiseerd via een videoconferentie, zodat de leerlingen ideeën konden uitwisselen over hun projecten en elkaar leerden kennen."*

In het eerste jaar moet elke school enkele mini burgerschapsprojecten uitvoeren binnen de school zelf die te maken hebben met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Op die manier wordt het beroemde principe 'think global, act local' toegepast.

"De twee scholen hebben bijvoorbeeld allebei een miniproject toegespitst op de SDG 'schoon water en sanitair'. In Nijlen installeerden de leerlingen een kastje met menstruatieproducten. In Pannur verbeterden ze de capaciteit van de toiletten, omdat er slechts vier voor de hele school waren. Die projecten passen heel goed bij elkaar."

Het tweede jaar werd grotendeels besteed aan de laatste twee fasen van het programma: de organisatie van de bijeenkomst in India en het terugbrengen van de geleerde lessen naar België om voort te bouwen op de ervaring. De reis is geen doel op zich, maar dient als een eyeopener die de twee groepen laat ontdekken in hoeverre hun ambities en zorgen overeenkomen.

"De jongeren hebben zich gedurende twee jaar spectaculair ontwikkeld. Het is duidelijk dat dit diepgaande werk hun kritisch denken, zelfvertrouwen en openheid voor anderen heeft versterkt. Uiteindelijk is er enorm veel vooruitgang geboekt op korte tijd!"

Het spiegeleffect is de essentie van Youth 4 Change. Leren over onszelf door de mensen om ons heen, vooroordelen ontcrachten en begrijpen dat we allemaal actoren van verandering zijn in onze wereld. *"Ik denk dat wereldburgerschap belangrijk is, omdat je veel van elkaar kunt leren",* reageert Emma, een van de Belgische leerlingen. *"Het opent je blik op de wereld en helpt je verbanden zien tussen verschillende culturen en gewoonten."*

Engagement op lange termijn, gedrag veranderen, vooroordelen doorbreken ... *"Dat is het nut van de projecten van VIA Don Bosco in wereldburgerschapseducatie. Het is belangrijk om jongeren aan te moedigen om de levensvaardigheden te verwerven die ze nodig hebben om mee te bouwen aan de maatschappij van morgen en aan een meer duurzame, inclusieve en solidaire wereld."*

Volgend jaar zullen 60 nieuwe jonge wereldburgers profiteren van het Youth 4 Change-programma.

2. IMPACT IN ONZE PARTNERLANDEN

Educatieve programma's uitrollen gekoppeld aan de arbeidsmarkt

In 2022 werkte VIA Don Bosco samen met lokale partners in 15 landen. Het nieuwe programma is gebaseerd op 3 focuspunten: het technisch en beroepsonderwijs verbeteren, het beheer van onze partnerscholen versterken en de jongeren ondersteunen bij hun intrede op de arbeidsmarkt.

Voor ieder land is een specifiek programma ontwikkeld in nauwe samenwerking met de partners ter plaatse, waaronder 26 tewerkstellingsbureaus en 18 plannings- en ontwikkelingsbureaus.

Deze programma's hebben betrekking op de versterking en ontwikkeling van nieuwe cursussen, lerarenopleidingen, schoolgebouwen en -uitrusting, professionele integratie, de organisatie van stages, enz. De thema's gender en milieu worden in alle leerplannen geïntegreerd.

In 2022 ondersteunde VIA Don Bosco op die manier 274 vakrichtingen, georganiseerd door 74 opleidingscentra en gegeven door 1 390 leerkrachten. Van die leerkrachten hebben 1 095 een aanvullende opleiding gekregen. In totaal werden niet minder dan 28 040 jongeren opgeleid.

74
OPLEIDINGS-
CENTRA
ondersteund door
26 tewerkstellings-
bureaus en 18
plannings- en
ontwikkelingsbureaus

28 040
JONGEREN
opgeleid in onze
partnerlanden

274
VAKRICHT-
TINGEN

Van marktanalyse tot programma. Een proces van 'cyclusbeheer' met als de doel de autonomie van de partners te waarborgen.

De onderwijsprojecten ondersteund door VIA Don Bosco volgen een participatief proces van 'cyclusbeheer'. Ze worden gezamenlijk beheerd door de opleidingscentra, tewerkstellingsbureaus, plannings- en ontwikkelingsbureaus en de project coaches van VIA Don Bosco.

Het proces begint met een marktanalyse om de lokale realiteit te onderzoeken en de behoeften op het gebied van werkgelegenheid in te schatten. Deze audit leidt tot een gezamenlijke formulering van de doelstellingen, inclusief een kader van de resultaten en de prestatie-indicatoren die op lange termijn **de financiële autonomie van de lokale partners** als doel hebben.

Het educatieve programma wordt vervolgens opgezet met de financiële steun van VIA Don Bosco en de begeleiding van de project coaches. **Elk jaar wordt het programma gemonitord** en worden de sterke punten en verbeterpunten geïdentificeerd. Ook worden er workshops georganiseerd tussen de partnerlanden om ideeën uit te wisselen over de beste werkmethodes. Indien nodig, wordt het programma aangepast.

Aan het einde van het proces wordt het onderwijsproject in zijn geheel geëvalueerd. Als het project succesvol is afgerond en de partners financiële autonomie bereikt hebben, **trekt VIA Don Bosco zich terug en worden nieuwe partnerlanden gezocht**.

Nieuw programma 100% goedgekeurd door de Belgische overheid

In 2022 werd het nieuwe programma 2022-2026 van VIA Don Bosco gelanceerd met twee nieuwe landen: Honduras en Burkina Faso. Het nieuwe programma werd voorgelegd aan de Belgische overheid, die alle ingediende projecten heeft goedgekeurd.

Vandaag is VIA Don Bosco actief in Benin, Bolivia, Burkina Faso, Kameroen, Ecuador, Haïti, Honduras, India, Madagaskar, Mali, Peru, de Democratische Republiek Congo, El Salvador en Tanzania.

© Johanna De Tessières

Focus op een project

HONDURAS EEN UNIEK PROGRAMMA VAN 8 BEROEPSOPLEIDINGEN

In 2022 versterkte VIA Don Bosco haar aanwezigheid in Latijns-Amerika met de lancering van een nieuw programma in Honduras. Het programma, opgezet in samenwerking met het lokale salesiaanse netwerk, biedt een reeks korte beroepsopleidingen aan die zijn afgestemd op de arbeidsmarkt. In 2022 namen 244 studenten deel aan de eerste lessen en het aantal inschrijvingen voor 2023 is al verdubbeld.

Het uitgangspunt van het programma werd gebaseerd op opmerkelijke cijfers. In 2021 probeerde bijna 2% van de Hondurese bevolking het land te verlaten. *“Het gaat voornamelijk om jongeren tussen de 15 en 30 jaar, op de vlucht voor armoede en geweld”*, leggen Antonio Valeriano en Yeffrin Colindres uit. Ze zijn de verantwoordelijken voor het beheer van het VIA Don Bosco-programma in het land. *“Dit is precies de leeftijdsgroep waaruit de Mara’s – de bendes – nieuwe leden proberen te rekruteren. Het is dan ook deze leeftijdsgroep die we willen bereiken met onze opleidingen.”*

Technisch Engels voor callcenters, koken, computerreparatie, webdesign, schoonheidsverzorging, modeontwerpen, bakken, ... De aangeboden opleidingen zijn gekozen op basis van hun potentieel. *“We werken nauw samen met een lokaal bedrijfscomité om te bepalen welke vaardigheden het meeste worden gevraagd en wat de verwachtingen zijn. Op basis van deze informatie gaan we ook partnerschappen aan met bedrijven als callcenters en schoonheidssalons.”*

Om hun opleiding af te ronden, moeten de studenten stage lopen bij een bedrijf. *“Voor de jongste studenten staan we garant bij de bedrijven, omdat we ervan overtuigd zijn dat de stagefase hun vaardigheden versterkt en professionele integratie vergemakkelijkt.”* De korte duur van de opleidingen – 6 maanden – is ook aangepast aan de situatie van de jongeren ter plaatse. Vaak hebben ze reeds financiële verantwoordelijkheden, zoals voor hun kinderen zorgen of hun ouders onderhouden. Geld is dus een dringende noodzaak.

“Het dagelijkse geweld is onze grootste uitdaging. Het openbaar vervoer wordt steeds minder veilig en de oorlog om territorium tussen de Mara’s zorgt ervoor dat de jongeren niet altijd naar school kunnen. Dit dwingt ons om onze aanpak aan te passen.” Een mogelijke oplossing is om collectief vervoer te organiseren indien dit gefinancierd kan worden.

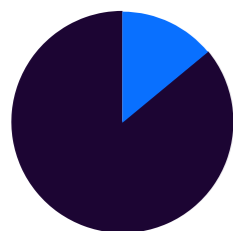
Sinds de start van ons programma in Honduras hebben in totaal 205 studenten een van de korte opleidingen gevolgd. Dat brengt het totaal aantal jongeren dat in Latijns-Amerika deelneemt aan een van de programma’s van VIA Don Bosco op haast 6 000 studenten.

3. SAMENVATTING

De financiële resultaten

UITGAVEN	
Projecten in Afrika en Latijns-Amerika	7 123 509 €
Projecten in België	339 117 €
Fondsenwerving en communicatie	640 105 €
Algemene administratieve kosten	547 097 €
Noodhulp	0 €
TOTAAL	8 649 828 €

INKOMSTEN	
Openbare middelen	4 132 706 €
Ontvangen donaties	3 122 500 €
Ontvangen legaten	474 530 €
Andere	95 664 €
Inzet/Gebruik van reserve	824 429 €
TOTAAL	8 649 828 €

86 %
Aandeel projecten
in uitgaven VIA
Don Bosco

42 %
Aandeel van
ontvangen donaties
en legaten in de
financiering van
activiteiten

EDUCATION CHANGES THE WORLD

Contacteer ons voor meer informatie over de activiteiten
in een van onze partnerlanden:
communicatie@viadonbosco.org

VIA Don Bosco is een Belgische ngo die zich al meer dan vijftig jaar inzet voor het onderwijs van jongeren. Wereldwijd ondersteunen en financieren we technische en beroepsscholen. De salesiaanse pedagogie inspireert ons. Onze programma's ondersteunen jonge mensen bij het ontwikkelen van sterke technische vaardigheden, net als de levensvaardigheden die nodig zijn om te groeien in de samenleving en de wereld van werk. Momenteel zijn we actief in 15 landen, waaronder België, en geven we toegang tot kwaliteitsvol onderwijs aan meer dan 25 000 jongeren per jaar.

www.viadonbosco.org

